

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Wojciech Łączewski

w obecności:

Protokolant: Sylwia Adamczyk, apl. sędz. Liwia Bednarska, apl. adw. Patrycja Czarnecka, Katarzyna Kwiatkowska przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście w Warszawie Tomasza Mioduszeńskiego, Michała Mistygacza i Wojciecha Sitka

po rozpoznaniu w dniach 9 sierpnia 2013 roku, 9 grudnia 2013 roku, 14 marca 2014 roku, 11 czerwca 2014 roku, 4 lipca 2014 roku i 29 września 2014 roku

na rozprawie

sprawy:

1. T. L., syna B. i Z. z domu S., urodzonego dnia (...) w O.;
2. B. L., córki K. i C. z domu B., urodzonej dnia (...) w J. P.

oskarżonych o to, że:

I. w dniu 21 kwietnia 2011 roku, działając wspólnie i w porozumieniu, w celu udaremnienia egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. B.uszczuplili zaspokojenie wierzyciela K. E. (1)poprzez zbycie składnika majątkowego w postaci nieruchomości położonej w G., gm. W., składającego się z działki gruntu o nr ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Otwocku, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą za numerem (...), to jest o czyn z art. 300 §2 k.k.;

II. w dniu 21 kwietnia 2011 roku, działając wspólnie i w porozumieniu, w celu udaremnienia egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. B.usiłowali uszczuplić zaspokojenie wierzyciela K. E. (1)poprzez zbycie składnika majątku w postaci nieruchomości położonej w G., gm. W., składającego się z działki gruntu o nr ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Otwocku, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą za numerem KW (...), jednak swojego zamiaru nie osiągnęli poprzez postawę wierzyciela K. E. (1), to jest o czyn z art. 300 §2 k.k.;

III. w dniach od 21 kwietnia 2011 roku do 16 lutego 2012 roku, działając wspólnie i w porozumieniu nie mogąc zaspokoić K. E. (1) zaspokajali innych wierzycieli, spłacając dowolne swoje zobowiązania, czym działali na szkodę wierzyciela K. E. (1), to jest o czyn z art. 302 §1 k.k.

I. w ramach czynów zarzuconych oskarżonym T. L. i B. L. w pkt I i II aktu oskarżenia uznaje ich za winnych tego, że w dniu 21 kwietnia 2011 roku, na Alejach (...) w W. w Kancelarii Notarialnej prowadzonej przez notariusza G. M., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu, w celu udaremnienia wykonania orzeczeń sądowych, to jest nakazu zapłaty Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 19 sierpnia 2009 roku w sprawie II Nc 75/09

oraz wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 13 maja 2010 roku w sprawie II C 1277/09 uszczuplili zaspokojenie wierzyciela K. E. (1) przez to, że zbyli nieruchomości w postaci działki nr (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Otwocku prowadzona jest księga wieczysta (...) oraz nieruchomości składającej się z działek nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgi wieczyste (...), który to czyn wyczerpuje dyspozycję art. 300 §2 k.k. i skazuje ich, a na podstawie art. 300 §2 k.k. wymierza im kary po roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 414 §1 k.p.k. w zw. z art. 17 §1 pkt 2 k.p.k. oskarżonych T. L. i B. L. uniewinnia od popełnienia czynu zarzucanego im w pkt III aktu oskarżenia;

III. na podstawie art. 69 §1 i §2 k.k. w zw. z art. 70 §1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonych wobec oskarżonych T. L. i B. L. w pkt I wyroku kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesza tytułem próby na okres 2 (dwóch) lat;

IV. na podstawie art. 626 §1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. w zw. z §2 ust. 1 – 3, §3 ust. 1, §14 ust. 2 pkt 1 i §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) zasądza od oskarżonych T. L. i B. L. na rzecz oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego K. E. (1) kwoty po 592 (pięćset dziewięćdziesiąt dwa) złote 80 (osiemdziesiąt) groszy tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika oraz uiszczeniem kwoty zryczałtowanej równowartości wydatków;

V. na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwalnia oskarżonych T. L. i B. L. od zapłaty kosztów sądowych ustalając, że wydatki ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 326/12

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie rozpoznając sprawę oskarżonych T. L. i B. L. ustalił następujący stan faktyczny.

K. E. (1) pożyczał T. L. i B. L. pieniądze; miały miejsce również pożyczki o charakterze rzeczowym (dowód: częściowo wyjaśnienia oskarżonego T. L., k. 145; zeznania świadka K. E. (1), k. 186).

Skutkiem nierozliczenia się przez T. L. ze zobowiązań wobec K. E. (1) było zawarcie w dniu 25 lipca 2008 roku umowy pożyczki, zgodnie z którą strony potwierdziły, iż K. E. (1) pożyczył T. L. w 2006 roku pieniądze w łącznej kwocie 401575 złotych, z oprocentowaniem 20 procent w skali roku, a przyjęcie tej kwoty zostało pokwitowane. Na dzień zawarcia umowy, po odjęciu kwoty wynikającej z innych czynności i skapitalizowania odsetek, saldo pożyczki wynosiło 512317 złotych. Do dnia 18 lipca 2008 roku zadłużenie to wraz z należnymi odsetkami miało wynieść 623336 złotych. Strony umowy ustaliły, że T. L. zwróci K. E. (2) do dnia 15 sierpnia 2008 roku kwotę 200000 złotych, a pozostałą kwotę jednorazowo lub w ratach do 30 czerwca 2009 roku. Jako zabezpieczenie umowy pożyczki T. L. wystawił weksel na kwotę 423336 złotych. (dowód: umowa pożyczki, k. 11 – 12 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH; zeznania świadka K. E. (1), k. 42 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH oraz k. 186 akt sprawy)

W dniu 16 lutego 2009 roku strony zawarły aneks do umowy pożyczki prostując w niej oczywiste omyłki pisarskie (dowód: aneks, k. 13 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH).

T. L. nie zwrócił K. E. (2) pożyczonych pieniędzy, skutkiem czego było wystosowanie odpowiednich pism przez pełnomocnika K. E. (1), a wobec ich bezskuteczności, wystąpienie do sądu z pozwem o zapłatę (dowód: zeznania świadka K. E. (1), k. 186).

Nakazem zapłaty z dnia 19 sierpnia 2009 roku w sprawie II Nc 75/09 wydanym w postępowaniu nakazowym Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie nakazał T. L. zapłatę na rzecz K. E. (1) kwoty 423336 złotych wraz z kwotą 12509 złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu. Nakaz zapłaty jest prawomocny. (dowód: nakaz zapłaty, k. 4 akt sprawy KM 1565/09)

W dniu 7 października 2009 roku pełnomocnik K. E. (1) złożył wniosek o wszczęcie egzekucji z nieruchomości w oparciu o nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie w sprawie II Nc 75/09 (dowód: wniosek, k. 2 – 3 akt sprawy KM 1565/09; zeznania świadka K. E. (1), k. 92v akt sprawy 3 Ds 82/12/AH oraz k. 186 akt sprawy).

T. L. i B. L. byli w tamtym czasie właścicielami działek nr (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Otwocku prowadzona jest księga wieczysta (...) oraz nieruchomości składającej się z działek nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgi wieczyste (...) (dowód: zaświadczenie, k. 22 akt sprawy KM 1565/09; odpis zwykły księgi wieczystej (...), k. 32 akt sprawy KM 1565/09; odpis zwykły księgi wieczystej (...), k. 35 akt sprawy KM 1565/09; odpis zwykły księgi wieczystej (...), k. 39 akt sprawy KM 1565/09; wypisy z rejestru gruntów, k. 33 i 34 akt sprawy KM 1565/09).

W dniu 29 stycznia 2010 roku T. L. odebrał w imieniu własnym i żony B. L. zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego (dowód: zwrotne poświadczenia odbioru, k. 62 i 63 akt KM 1565/09).

Egzekucja należności prowadzona była od dnia 19 października 2010 roku łącznie pod sygnaturą KM 1565/09 przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. B.. Dotyczyła ona działki o numerze (...), która została wyceniona na kwotę 330660 złotych i działki o numerze (...), która została wyceniona na kwotę 1248804 złote. (dowód: zeznania świadka K. E. (1), k. 40 – 42 i 92v akt sprawy 3 Ds 82/12/AH; zeznania świadka A. B., k. 258v akt sprawy 3 Ds 82/12/AH)

W trakcie opisu i oszacowania nieruchomości przez komornika sądowego w dniu 23 lutego 2011 roku obecni byli B. L. i T. L. (dowód: protokół, k. 102 – 104 akt sprawy KM 1565/09; zeznania świadka A. B., k. 258v akt sprawy 3 Ds 82/12/AH).

Na dzień 9 czerwca 2011 roku została ogłoszona pierwsza z licytacji obu nieruchomości (dowód: zeznania świadka K. E. (1), k. 93 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH).

W dniu 21 kwietnia 2011 roku B. L. i T. L. na mocy umowy sprzedaży zbyli na rzecz spółki (...) reprezentowanej przez A. T. nieruchomość stanowiącą działkę o numerze (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Otwocku prowadzona jest księga wieczysta (...) oraz nieruchomość składającą się z działek o numerach (...), dla których Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgi wieczyste (...) za łączną cenę 220000 złotych. A. T. miał świadomość obciążenia nabywanych nieruchomości hipotekami na rzecz wierzycieli, ale spółka, którą reprezentował nie obawiała się utraty nabytych nieruchomości. (dowód: wypis aktu notarialnego, k. 126 – 140 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH; zeznania świadka A. T., k. 201v – 202 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH)

Po nabyciu nieruchomości A. T. działający w imieniu (...) nie poinformował komornika o fakcie nabycia nieruchomości, co do których prowadzona jest egzekucja, a skontaktował się wyłącznie z (...) Bank S.A. i proponował wykupienie wierzytelności małżonków T. i B. L. (dowód: zeznania świadka A. T., k. 201v – 202 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH)

W dniu 3 listopada 2011 roku w drodze licytacji K. E. (1) nabył nieruchomość w postaci działki Nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgę wieczystą (...), po czym udzielono przybicia (dowód: protokół licytacji, k. 48 akt sprawy I Co 125/10 Sądu Rejonowego w Otwocku; protokół, k. 49 akt sprawy I Co 125/10 Sądu Rejonowego w Otwocku; postanowienie, k. 50 akt sprawy I Co 125/10 Sądu Rejonowego w Otwocku).

Postanowieniem z dnia przysądzono własność nieruchomości, to jest działki Nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgę wieczystą (...) na rzecz K. E. (1) (dowód: postanowienie, k. 57 akt sprawy I Co 125/10 Sądu Rejonowego w Otwocku; postanowienie, k. 50 akt sprawy I Co 125/10 Sądu Rejonowego w Otwocku).

Prowadzona egzekucja okazała się bezskuteczna i postanowieniem z dnia 13 maja 2013 roku komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Otwocku umorzył postępowanie (dowód: postanowienie o umorzeniu postępowania, k. 349 akt sprawy KM 1565/09).

Pomimo zbycia nieruchomości T. L. wraz z żoną nadal zamieszkują w domu, który jest posadowiony na sprzedanych działkach. Rozliczenie przy sprzedaży działek zostało bowiem przeprowadzone w taki sposób, że część wynagrodzenia za sprzedaż działek – poza gotówką, jest rekompensatą za użytkowanie domu, a T. L. wykonuje również zlecone prace z zakresu mechaniki na rzecz spółki, która nabyła nieruchomość (dowód: zeznania świadka A. T., k. 201v – 202 akt sprawy 3 Ds 82/12/AH).

Stan faktyczny został ustalony na podstawie wskazanych wyżej dowodów.

Oskarżony T. L. składając wyjaśnienia przed sądem nie przyznał się do dokonania zarzucanych mu czynów i wyjaśnił, że sprzedał nieruchomość, bo postępowanie z licytacji było umorzone, więc mógł wraz z żoną ją sprzedać.

Odpowiadając na pytania T. L. wyjaśnił, że K. E. (1) proponował mu prowadzenie interesu związanego ze sprzedażą samochodów. Gdy interes ruszył, chociaż współpraca nie była formalizowana, to K. E. (1) kupił 3 – 4 samochody, a on miał te samochody sprzedać, tzn. wcześniej przygotować je do sprzedaży, naprawić. Te samochody zostały sprzedane, a sprzedaż została rozliczona. T. L. prowadził wtedy zakład mechaniki pojazdowej, natomiast K. E. (1) działał jako osoba prywatna. Wspólnie działali około półtora roku. W tym czasie T. L. mógł sprzedać 2 – 3 samochody. Inne samochody przywiezione przez K. E. (1) zostały naprawione i K. E. (1) sprzedał je sam. Gdy konieczne stało się opłacenie akcyzy i podatku VAT to interes zaczął się psuć. K. E. (1) chyba nie miał żadnych roszczeń wobec niego. K. E. (1) pożyczył mu pieniądze w ten sposób, że miał sprzedać samochody i miał sobie z tego tytułu wziąć pieniądze, tak to zostało zapisane. Nie pamiętał, kiedy miał te pieniądze oddać. Oddał tylko kwotę 200000 złotych, do oddania pozostała taka sama kwota. Stwierdził, że nie wie dlaczego została zasądzona od niego inna kwota; nie pamiętał, czy składał sprzeciw on nakazu zapłaty. Nie wiedział też, kiedy dowiedział się, że toczy się przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne. Poza tymi działkami o numerach ewidencyjnych (...) nie miał innego majątku, nie było innego majątku. Chciał sprzedać działki, bo miał zobowiązania w rodzinie i jak ocenił te zobowiązania były równoważne z tymi wobec K. E. (1). Nie pamiętał nazwy firmy, której sprzedano działki. Nie pamiętał też dokładnie kwoty, za jaką sprzedano te działki. Część pieniędzy ze sprzedaży działek przeznaczyli z żoną na bieżące utrzymanie, a resztę przekazali rodzinie, „po parę groszy”. Nie orientował się, jaka była wartość tych działek. Te działki zostały sprzedane za niewielką kwotę, bo w księdze wieczystej były wpisy hipoteki. Wraz z żoną mieli dużo wierzycieli. Pomimo sprzedaży działek mieszkają na nich dalej dzięki życzliwości firmy, która kupiła działki. Gdy sprzedawał działki to nie miał wiedzy, że toczy się postępowanie sądowe i postępowanie egzekucyjne; nie wiedział, że przeciwko niemu został wydany nakaz zapłaty, nie pamiętał tego. Wg niego postępowanie egzekucyjne zostało umorzone, tzn. licytacje zostały umorzone. Nie kontaktował się w tamtym okresie z K. E. (1). Nie pamiętał, czy dostał zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego. Sprzedając nieruchomość wiedział, że są wpisy hipotek; wiedział też, że ma długi, ale sprzedał te nieruchomości, bo nie miał z czego żyć, nie miał nawet na chleb.

Po okazaniu zwrotnych potwierdzeń odbioru zawiadomień o wszczęciu egzekucji z nieruchomości i wezwania do zapłaty długu (vide k. 62 – 63 akt sprawy KM 1565/09) T. L. potwierdził, że są to jego podpisy.

Oskarżona B. L. w trakcie rozprawy nie przyznała się do dokonania zarzucanych jej czynów i odmówiła składania wyjaśnień.

Wyjaśnieniom oskarżonych T. L. i B. L., którzy nie przyznali się do zarzucanych im czynów nie dano wiary, ponieważ są one nie tylko sprzeczne z zeznaniami świadków K. E. (1), A. B. i A. T., ale przede wszystkim z dokumentami, takimi jak umowa pożyczki, nakaz zapłaty, odpisami zwykłymi ksiąg wieczystych, wypisami z rejestru gruntów, protokołem opisu i oszacowania nieruchomości, a wreszcie wypisem aktu notarialnego i postanowieniem o umorzeniu postępowania egzekucyjnego.

Zeznaniom świadków K. E. (1), A. B. i A. T. dano wiarę, gdyż są one szczere, spójne, logiczne, konsekwentne, a także wewnętrznie niesprzeczne, a przede wszystkim znajdują potwierdzenie w dokumentach wskazanych w akapicie powyżej.

Oczywistym przy tym jest, że składając zeznania świadek K. E. (1) w sposób nie do końca precyzyjny przedstawiał przebieg postępowania najpierw sądowego, a następnie egzekucyjnego, co wynika z tego, że świadek nie jest prawnikiem i nie są mu znane założeń procedur związanych tak z dochodzeniem roszczeń, jak i ich egzekwowaniem. Podobnie świadek A. B., która zdała relację ze swojego udziału w postępowaniu egzekucyjnym zasłoniła się niepamięcią i odesłała do akt postępowania, które prowadziła, jako komornik przy Sądzie Rejonowym w Otwocku. Wreszcie świadek A. T. wskazał w swoich zeznaniach okoliczności, w jakich doszło do nabycia przez (...), a więc spółkę którą reprezentował nieruchomości od małżonków T. i K. L..

Zestawienie wszystkich dowodów, a więc dokumentów i zeznań świadków z wyjaśnieniami oskarżonych T. L. i B. L. pozwala w sposób nie budzący wątpliwości, iż dopuścili się oni czynu wyczerpującego dyspozycję art. 300 §2 k.k. Jest to oczywiste, skoro oskarżony T. L. na rozprawie w dniu 9 sierpnia 2013 roku szczerze wyjaśnił, że poza działkami o numerach ewidencyjnych (...) nie posiadał innego majątku (vide wyjaśnienia oskarżonego T. L., k. 145), a sprzedał je chcąc uzyskać środki nie na zaspokojenie zobowiązań, a wyłącznie w celu bieżącej egzystencji, przy czym część środków dobrowolnie przekazał rodzinie.

Bez większego znaczenia są, w ocenie sądu, wyjaśnienia oskarżonego T. L. wskazującego na faktyczne źródło zobowiązań względem K. E. (1), skoro faktem jest, iż w nakazie zapłaty został zobowiązany do zapłacenia na rzecz oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego odpowiedniej kwoty pieniędzy, czego miał pełną świadomość. Wniosek taki należy wyprowadzić z tego, że najpóźniej po odebraniu zawiadomień o wszczęciu egzekucji nie kwestionował zasadności zasądzonych kwot i nie podjął żadnych działań, a jedynie biernie zaakceptował – na tym etapie – fakt prowadzenia takiego postępowania. Nie są także wiarygodne wyjaśnienia T. L., iż nie wiedział o tym, iż takie postępowanie się toczy, gdyż z akt sprawy KM 1565/09 w sposób nie budzący wątpliwości wynika, iż zawiadomienie o wszczęciu postępowania – prowadzeniu egzekucji z nieruchomości odebrał osobiście (vide k. 62 i 63 akt sprawy KM 1565/09). Podobnie nie sposób dać wiary wyjaśnieniom oskarżonego, iż nie był świadomy wartości tych działek, skoro na etapie postępowania egzekucyjnego zostały sporządzone operaty szacunkowe, w których wartość nieruchomości została wskazana.

Dano wiarę wyjaśnieniom oskarżonego T. L. w części, w której stwierdził, że pieniądze ze sprzedaży działek przeznaczyci z żoną na bieżące utrzymanie, a resztę przekazali rodzinie. Faktycznie, oskarżony pomimo sprzedaży działek nawet nie podjął próby zaspokojenia swojego wierzyciela, to jest K. E. (1), a nawet nie chciał się z nim skontaktować, co swoimi zeznaniem potwierdził świadek K. E. (1). Podobnie postąpił wobec pozostałych wierzycieli. Jedyne akcje w kierunku zaspokojenia jednego z wierzycieli podjął działający w imieniu nabywcy nieruchomości A. T..

O sprzedaży działek w celu udaremnienia przebiegu postępowania egzekucyjnego świadczy to, iż pomimo tej sprzedaży oskarżeni T. L. i B. L. w dalszym ciągu zamieszkują w tym samym miejscu, co wynika tak z zeznań A. T., jak i z wyjaśnień T. L.. Bez znaczenia przy tym jest okoliczność, że działki zostały sprzedane w celu uzyskania pieniędzy na bieżącą egzystencję, skoro nawet w części dłużnicy nie podjęli próby zaspokojenia żadnego z wierzycieli, co przyznał T. L. składając wyjaśnienia.

W tym stanie rzeczy – ewidentnej sprzeczności wyjaśnień oskarżonych T. L. i B. L. z przeprowadzonymi dowodami w postaci zeznań świadków, które z kolei potwierdzały dokumenty, nie sposób było dać wiarę wyjaśnieniom oskarżonych.

Podzielono opinię Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, która została wydana po przeprowadzeniu badań charakterystycznych dla jej przedmiotu. Wnioski zawarte w opinii zostały uzasadnione w sposób przekonujący i odpowiadający zasadom opiniowania. Strony w toku postępowania opinii nie kwestionowały. Podkreślenia wymaga to, iż przedmiotowa opinia nie ma przełożenia na przedmiot niniejszej sprawy, a wydana została tylko i wyłącznie w związku z wątpliwościami, co do zdolności udziału przez oskarżoną B. L. w rozprawie.

Za wiarygodne uznano dokumenty znajdujące się w aktach niniejszej sprawy oraz z akt innych spraw, które zostały ujawnione na podstawie art. 394 §1 i §2 k.p.k., bądź przez ich odczytanie lub okazanie. Dokumenty te zostały sporządzone przez kompetentne osoby w ramach wykonywanych przez nie czynności, a strony w toku przewodu sądowego nie kwestionowały ich prawdziwości i to nawet w stosunku do kserokopii nie poświadczonych za zgodność z oryginałem; również sąd dokonując ich kontroli od strony formalnej i zawartości merytorycznej nie dopatrył się uchybień ani śladów wskazujących na ich fałszowanie przez podrabianie lub przerabianie.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie stwierdził, że wina oskarżonych T. L. i B. L. nie budzi wątpliwości oraz została w pełni udowodniona.

Oskarżyciel posiłkowy substydiarny oskarżył T. L. i B. L. o to, że:

IV. w dniu 21 kwietnia 2011 roku, działając wspólnie i w porozumieniu, w celu udaremnienia egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. B.uszczuplili zaspokojenie wierzyciela K. E. (1)poprzez zbycie składnika majątkowego w postaci nieruchomości położonej w G., gm. W., składającego się z działki gruntu o nr ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Otwocku, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą za numerem (...), to jest o czyn z art. 300 §2 k.k.;

V. w dniu 21 kwietnia 2011 roku, działając wspólnie i w porozumieniu, w celu udaremnienia egzekucji prowadzonej przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Otwocku A. B.usiłowali uszczuplić zaspokojenie wierzyciela K. E. (1)poprzez zbycie składnika majątku w postaci nieruchomości położonej w G., gm. W., składającego się z działki gruntu o nr ewidencyjnym (...), dla której Sąd Rejonowy w Otwocku, Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą za numerem KW (...), jednak swojego zamiaru nie osiągnęli poprzez postawę wierzyciela K. E. (1), to jest o czyn z art. 300 §2 k.k.;

VI. w dniach od 21 kwietnia 2011 roku do 16 lutego 2012 roku, działając wspólnie i w porozumieniu nie mogąc zaspokoić K. E. (1) zaspokajali innych wierzycieli, splacając dowolne swoje zobowiązania, czym działali na szkodę wierzyciela K. E. (1), to jest o czyn z art. 302 §1 k.k.

Oskarżeni T. L. i B. L. są pełnoletni, a sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności, które mogłyby poddać w wątpliwość ich poczytalność w chwili popełnienia zarzucanych im czynów. Oskarżeni nigdy nie leczyli się psychiatrycznie, psychologicznie, odwykowo, czy neurologicznie (vide wyjaśnienia oskarżonego T. L., k. 144v i oskarżonej B. L., k. 144v).

Przepis art. 300 §2 k.k. penalizuje zachowanie osoby, która w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że, między innymi, zbywa składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem.

Jako udaremnienie należy rozumieć całkowite wyłączenie zaspokojenia roszczenia, przy czym skutek w postaci udaremnienia należy ocenić na datę podjęcia przez sprawcę określonego działania. Późniejsza możliwość egzekucji w oparciu o działania, jakie wierzyciel podjął w postępowaniu cywilnym, nie ma znaczenia dla prawnokarnej oceny zachowania oskarżonego, a to dlatego, że w polskim prawie obowiązuje zasada wyrażona przepisem art. 6 §1 k.k., z której wynika, iż czyn zabroniony został popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany. Kapitalne znaczenie ma także i to, że dyspozycja przepisu art. 300 §2 k.k. wspomina o składnikach majątku zagrożonych zajęciem. Tego rodzaju kwestia jest od dawna podnoszona w orzecznictwie (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 roku, w sprawie V KK 226/11, opublikowany w OSNKW 2012/2/21). Dla odpowiedzialności karnej sprawcy tego przestępstwa nie jest wręcz wymagane, by w dacie przestępnego działania oskarżonego istniało orzeczenie, którego wykonanie sprawca chce udaremnąć. Przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. można się, zatem dopuścić również wtedy, gdy egzekucja dopiero grozi, a więc w okresie, kiedy wierzyciel w sposób niedwuznaczny daje do zrozumienia, że postanowił dochodzić swojej pretensji majątkowej w

drodze sądowej. Wystarczające jest, więc by składniki majątku były zagrożone zajęciem, jeżeli istnieje obiektywne, rzeczywiste i bezpośrednie niebezpieczeństwo zajęcia, czyli takie, z którym należy się liczyć.

Jest to przestępstwo kierunkowe, co oznacza, że wymaga wykazania, iż działanie sprawcy było nakierowane na udaremnienie wykonania orzeczenia. Fakt, że na skutek działań wierzyciela na drodze postępowania cywilnego wierzyciel „odzyskuje” możliwość prowadzenia egzekucji w stosunku do majątku, który został zbyty przez dłużnika nie ma decydującego znaczenia. Zauważyć należy, że w podobnych stanach faktycznych w orzecznictwie sądów powszechnych przyjmuje się, iż konieczność podjęcia działań na drodze postępowania cywilnego przesądza o wyższym stopniu zaangażowania, a także wyższym stopniu ryzyka przy podejmowaniu określonej inwestycji (podobnie na gruncie przestępstwa z art. 286 §1 k.k. wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 18 czerwca 2002 roku, w sprawie II AKa 343/01, opublikowanym w Krakowskich Zeszytach Sądowych z 2003 roku, Nr 3).

Strona przedmiotowa przestępstwa z art. 300 §2 k.k. realizowana jest nie tylko także poprzez uszczuplenie zaspokojenia wierzyciela. Sprawca nie musi zatem zmierzać do całkowitego udaremnienia zaspokojenia wierzyciela, ale wystarczające jest działanie w celu udaremnienia egzekucji tylko, co do niektórych składników majątku.

Oczywistym jest, że B. L. i T. L. mieli wielu wierzycieli, a jak wynika z wyjaśnień oskarżonego T. L. jedynym ich majątkiem były nieruchomości.

W realiach niniejszej sprawy nie ma żadnych wątpliwości, co do tego, iż swoim działaniem oskarżeni T. L. i B. L. zrealizowali dyspozycję wskazanego przepisu.

K. E. (1) dysponował prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie (nakazem zapłaty) zasądzającym na jego rzecz w sprawie II Nc 75/09 kwotę 423336 złotych wraz z kwotą 12509 złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu. Nakaz zapłaty był prawomocny, a klauzula wykonalności została nadana nie tylko, co do T. L., ale także B. L.. Właśnie nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika, a więc K. L. powoduje, iż także ona ponosi odpowiedzialność za czyn z art. 300 §2 k.k., skoro przystąpiła ona do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości w formie aktu notarialnego.

W oparciu o ten tytuł wykonawczy K. E. (1) prowadził przeciwko T. L. i B. L. egzekucję, która okazała się bezskuteczna, gdyż dłużnik nie posiadał majątku pozwalającego na zaspokojenie roszczeń. Niebagatelną okolicznością jest także i to, że T. L. był dłużnikiem nie tylko K. E. (1), co wynika z informacji komornika sądowego. Faktem jest także to, że w czasie prowadzenia postępowania egzekucyjnego (po jego wszczęciu) T. L. i B. L. byli właścicielami nieruchomości, to jest, między innymi działek o numerach (...). Właśnie z tego majątku mogła być egzekwowana stosowna kwota przysługująca K. E. (2) na mocy prawomocnego orzeczenia sądowego. Jednakże T. L. i B. L. przedmiotowy składnik majątku zbyli na rzecz (...). Uzyskanych środków nawet w minimalnej części nie przeznaczyli na zaspokojenie wierzytelności K. E. (1). W związku ze zbyciem nieruchomości K. E. (1) w dalszym ciągu nie miał możliwości przeprowadzenia egzekucji z majątku B. L. i T. L.. Gdyby nie działanie oskarżonych to K. E. (1) w perspektywie miałby możliwość przeprowadzenia skutecznej egzekucji. Co za tym idzie zbycie nieruchomości (...) skutecznie udaremniało zaspokojenie K. E. (1) w całości, gdyż oskarżeni nie posiadali i nadal nie posiadają innego majątku, z którego egzekucja mogłaby być przeprowadzona. Stało się to przyczyną umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Bez znaczenia jest nabycie jednej z nieruchomości przez K. E. (1), gdyż nie prowadziło to do zaspokojenia go w związku z posiadaną wierzytelnością, skoro nie doprowadziło to do zaspokojenia jego roszczenia w całości.

Czynności podjęte na drodze postępowania cywilnego przez K. E. (1) polegające na obronie przed działaniami oskarżonych T. L. i K. L. nie oznaczają, że swoim postępowaniem oskarżeni nie udaremnili egzekucji. Już sam fakt zmuszenia pokrzywdzonej do podjęcia takich działań świadczy o faktycznym udaremnieniu egzekucji przez oskarżonych.

Dla zrealizowania znamion przestępstwa nie mają przy tym znaczenia przepisy kodeksu postępowania cywilnego regulujące postępowanie egzekucyjne, na co powoływał się w swoim piśmie obrońca oskarżonych. Fakt, iż

rozporządzenie nieruchomością po dokonaniu zajęcia nie jest zakazane, a rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu bezskuteczne w stosunku do wierzyciela bezskuteczne nie ma przełożenia na odpowiedzialność karną oskarżonych T. L. i B. L., a to dlatego, że nie doszło do zaspokojenia całości roszczeń K. E. (1). W przypadku przestępstwa z art. 300 §2 k.k. nie można mówić o odpowiedzialności karnej wyłącznie w sytuacji zbycia rzeczy zagrożonych zajęciem, co było przedmiotem poczynionych wyżej rozważań. Przepis art. 300 §2 k.k. penalizuje przecież wprost zbycie rzeczy zajętych w toku postępowania egzekucyjnego, czego zdaje się nie zauważać obrońca oskarżonych.

W dacie zawierania umowy sprzedaży zbyte przez oskarżonych T. L. i B. L. nieruchomości były zajęte. T. L. i B. L., co zostało wykazane na etapie oceny dowodu z ich wyjaśnień wiedzieli o kierowanych wobec nich przez pokrzywdzonego roszczeniach. Skądinąd, oskarżeni posiadali wiedzę, iż posiadany przez nich majątek w postaci nieruchomości jest jedynym i co do niego może być kierowana egzekucja. Mieli świadomość swojego zadłużenia i katastrofalnej sytuacji finansowej. T. L. miał również wiedzę o tym, że zapadł prawomocny nakaz zapłaty, którym zobowiązano go do zapłaty na rzecz K. E. (1) stosunkowo wysokiej kwoty pieniędzy. O tego rodzaju kwestii wiedzę posiadała żona oskarżonego, współoskarżona w niniejszej sprawie, która uczestniczyła na etapie czynności w postępowaniu egzekucyjnym. Wreszcie, nie są prawdziwe wyjaśnienia oskarżonego, jakoby zbył wraz z żoną nieruchomości wobec umorzenia postępowania, bo jak wiadomo z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy KM 1565/09 w dacie sprzedaży postępowanie egzekucyjne było w toku.

Przyjąc w związku z tym należy, w świetle całokształtu okoliczności, że T. L. i B. L. wiedzieli o roszczeniach, jakie wysuwa wobec nich K. E. (1). Świadczy o tym nie tylko fakt podpisania przez T. L. weksła, w oparciu o który zapadł nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, ale również wiedza o toczących się postępowaniach egzekucyjnych, w tym na wniosek K. E. (1). Oskarżeni mieli świadomość tego, że nieruchomości są ich jedynym majątkiem.

Bezspornie sprzedaż nieruchomości nie miała na celu doprowadzenie do uregulowania zobowiązań wobec wierzycieli oskarżonych, o czym świadczy sposób, w jaki postąpili ze środkami uzyskanymi ze sprzedaży, co z kolei wynika z wyjaśnień oskarżonego T. L..

W ocenie Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie sprzedaż nieruchomości miała na celu wyłącznie udaremnienie egzekucji, o czym świadczy także to, iż oskarżeni w dalszym ciągu zamieszkują na sprzedanych nieruchomościach. Przez działanie na szkodę wierzyciela należy rozumieć każde takie działanie, które sprowadza niebezpieczeństwo uszczerbku w jakimkolwiek prawnie chronionym interesie wierzyciela (patrz: uchwała Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 listopada 1992 roku, w sprawie W 7/92, opublikowana w OTK 1992, cz. II, s. 125). W szczególności chodzi tu o działanie, które może w jakimkolwiek sposób ograniczyć możliwości zaspokojenia wierzyciela, z czym mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Ostatnią, wartą podniesienia kwestią jest to, że działania na szkodę wierzyciela nie można łączyć z wyrządzeniem mu szkody, gdyż „szkodą” jest niezaspokojone roszczenie, które było przedmiotem procedowania w postępowaniu cywilnym. W takiej sytuacji nie sposób przyjąć, by szkoda powstała wyłącznie na skutek zrealizowania znamion przestępstwa z art. 300 §2 k.k. „Szkoda” w tym przypadku wynika z niespełnienia zobowiązania, co zostało stwierdzone orzeczeniem sądu wydanym w sprawie cywilnej. Orzeczenie to, o ile ma zostać wyegzekwowane lub jest egzekwowane nie powoduje zwiększenia tej szkody, a do szkody nie sposób zaliczyć rosnących odsetek, gdyż byłoby to sprzeczne z przepisami kodeksu karnego. Fakt niewyegzekwowania orzeczenia zapadłego w sprawie cywilnej nie powoduje powstania innej szkody, co uprawniałoby do orzeczenia, na podstawie przepisu art. 46 §1 k.k., środka karnego – zobowiązania do jej naprawienia. Postępowanie karne nie może także służyć celom takim, jakim byłoby wniesienie powództwa opartego na przepisie art. 527 k.c.

Końcowo stwierdzić należy, że nie sposób było podzielić opisu zachowania oskarżonych wskazanego w akcie oskarżenia, dlatego też z przyczyn wyżej wskazanych wyżej dokonano korekty opisów czynów zarzuconych oskarżonym T. L. i K. L. uznając ich w ramach czynów zarzuconych im w pkt I i II subsydiarnego aktu oskarżenia za winnych tego, że w dniu 21 kwietnia 2011 roku, na Alejach (...) w W. w Kancelarii Notarialnej prowadzonej przez notariusza G. M., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu, w celu udaremnienia wykonania orzeczeń

sądowych, to jest nakazu zapłaty Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 19 sierpnia 2009 roku w sprawie II Nc 75/09 oraz wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 13 maja 2010 roku w sprawie II C 1277/09 uszczuplili zaspokojenie wierzyciela K. E. (1) przez to, że zbyli nieruchomości w postaci działki nr (...), dla której w Sądzie Rejonowym w Otwocku prowadzona jest księga wieczysta (...) oraz nieruchomości składającej się z działek nr (...), dla których Sąd Rejonowy w Otwocku prowadzi księgi wieczyste (...). Sąd, pomimo wiedzy, iż przeciwko T. L. i K. L. prowadzone są inne postępowania egzekucyjne z wniosków innych wierzycieli, nie miał możliwości uzupełnienia opisu czynu o te podmioty, gdyż wynika to z charakteru niniejszego postępowania, które toczyło się na skutek wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia.

Jeżeli chodzi o trzeci z zarzutów stawianych oskarżonym, który miałby wyczerpywać dyspozycję art. 302 §1 k.k. i polegać na tym, że oskarżeni w dniach od 21 kwietnia 2011 roku do 16 lutego 2012 roku, działając wspólnie i w porozumieniu, nie mogąc zaspokoić K. E. (1) zaspokajali innych wierzycieli, spłacali swoje dowolne zobowiązania, czym działali na szkodę wierzyciela K. E. (1), to podnieść należy, że w ocenie sądu nie sposób w tym przypadku mówić o zrealizowaniu dyspozycji tego przepisu.

Zgodnie z przepisem art. 302 §1 k.k. odpowiedzialności karnej podlega osoba, która w razie grożącej jej niewypłacalności lub upadłości, nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli, spłaca lub zabezpiecza tylko niektórych, czym działa na szkodę pozostałych.

Jest to przestępstwo polegające na faworyzowaniu wierzyciela, a oczywistym jest, że czynności cywilnoprawnych nie można wykorzystywać jako środka do osiągnięcia przestępczych celów, takimi zaś są czynności ukierunkowane na zaspokojenie niektórych wierzycieli kosztem pozostałych, w sytuacji grożącej niewypłacalności lub upadłości.

Znamię „nie mogąc zaspokoić wszystkich wierzycieli” nie obejmuje wypadków, gdy dłużnik jest niewypłacalny, a odnosi się wyłącznie do tych wypadków, w których powód obiektywnie istniejącej niemożności zaspokojenia wszystkich wierzycieli jest inny aniżeli brak niezbędnej substancji majątkowej u dłużnika. Taka interpretacja, chociaż zasadna, ogranicza zakres zastosowania art. 302 §1 k.k. do najbardziej typowych w życiu gospodarczym przypadków faworyzowania niektórych wierzycieli kosztem pozostałych, a mianowicie przypadki, w których dłużnik jest już niewypłacalny (nie ma wystarczającego majątku, ażeby wywiązać się z ciążących na nim zobowiązań). Zasady uczciwego obrotu gospodarczego nakazują dłużnikowi w miarę możliwości równomierne zaspokojenie ogółu wierzycieli z całego majątku, tak aby straty rozłożyły się jednakowym ciężarem na wszystkich, co przepis artykułu 302 §1 k.k. wzmacnia groźbą sankcji karnej. Ma być ona jednym ze środków zwalczania zjawiska faworyzowania przez upadających dłużników jednych wierzycieli ze szkodą dla innych.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego, a więc w tym zakresie wyjaśnień oskarżonego T. L., w sposób niebudzący wątpliwości wynika, że środki uzyskane na skutek sprzedaży nieruchomości zostały przeznaczone na bieżące utrzymanie i przekazane rodzinie. Nie istnieją żadne dowody, które tę wersję podaną przez oskarżonego T. L. by podważyły. Dodać przy tym należy, że chociaż spłacenie wierzyciela może przybrać także postać przeniesienia własności oznaczonej nieruchomości na poczet długów to (...), która nabyła ich jedyny majątek, a więc nieruchomości nigdy nie była wierzycielem T. L. i K. L.. Operaty szacunkowe wskazują, iż oskarżeni dysponowali majątkiem pozwalającym na zaspokojenie wszystkich wierzycieli, a nie uczynili tego z powodu zbycia nieruchomości za cenę znacznie poniżej rzeczywistej wartości. Tego rodzaju zachowanie zostało odpowiednio ocenione w kontekście przepisu art. 300 §2 k.k., jakkolwiek nie jest dopuszczalny kumulatywny zbieg tego przepisu z przepisem art. 302 §1 k.k. (porównaj: wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 10 kwietnia 2014 roku, w sprawie II AKa 36/14, opublikowany w bazie orzeczeń Lex Nr 1487106).

Z tych przyczyn, na podstawie art. 414 §1 k.p.k. w zw. z art. 17 §1 pkt 2 k.p.k., uniewinniono oskarżonych T. L. i K. L. od popełnienia czynu zarzuconego im w pkt III aktu oskarżenia.

Stosownie do treści art. 414 §1 k.p.k. w przypadku stwierdzenia przesłanki z art. 17 §1 pkt 1 lub 2 k.p.k. po rozpoczęciu przewodu sądowego sąd wydaje wyrok uniewinniający.

Przepis art. 17 §1 pkt 2 k.p.k. nakazuje nie wszczynanie postępowania lub umorzenie wszczętego, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa.

Przepis ten został powołany w podstawie prawnej wyroku, gdyż w zachowaniu oskarżonych T. L. i B. L. nie dopatrzono się znamion określonych w przepisie art. 302 §1 k.k.

Kierując się dyrektywami zawartymi w art. 3 k.k. oraz art. 53 §1 i §2 k.k. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie uznał, że adekwatnymi dla oskarżonych T. L. i K. L. za popełnienie przestępstwa karami, będą kary po roku pozbawienia wolności.

Kary te zostały wymierzone według własnego uznania, z baczeniem na to, by były one orzeczone w granicach przewidzianych przez ustawę, przy czym górną ich granicę wyznaczał stopień zawinienia, a dolną potrzeby prewencji ogólnej.

Jednocześnie w polu widzenia sądu pozostawało to, by orzeczone kary nie przekroczyły stopnia winy, który uznano za wysoki. Oskarżeni są osobami dojrzałymi, nie zachodzą żadne okoliczności wyłączające winę, czy też ją umniejszające, a ponadto mają oni zdolność rozpoznania obowiązujących w społeczeństwie norm i pełną świadomość, co do zachowań zakazanych.

Orzeczone kary uwzględniają stopień społecznej szkodliwości czynu, który im przypisano, a który to stopień uznano za znaczny. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu wzięto pod uwagę, stosownie do przepisu art. 115 §2 k.k., fakt godzenia przez oskarżonych swoim działaniem w prawidłowość obrotu gospodarczego. Znaczne są rozmiary szkody grożącej na skutek zachowania oskarżonych, a pośrednio szkody wyrządzonej, o ile weźmie się pod uwagę wysokość kwoty, którą w postępowaniu egzekucyjnym próbował uzyskać K. E. (1). Oskarżeni T. L. i B. L. działali cynicznie i z wyrachowania. Widoczna w ich działaniu jest premedytacja, skoro wiedząc, iż toczy się postępowanie egzekucyjne dążyli do zbycia nieruchomości, a o sytuacji nie informowali nabywcy, który w dacie nabywania nieruchomości miał świadomość istnienia wyłącznie ograniczonych praw rzeczowych w postaci hipotek na nieruchomościach (vide zeznania świadka A. T.). Oznacza to, że oskarżeni mając wiedzę o swoim stanie majątkowym i toczącym się postępowaniu egzekucyjnym obmyślili, a także zaplanowali okoliczności popełnienia przestępstwa. Zostało to potraktowane, jako okoliczność obciążająca. Na uwagę zasługuje to, że oskarżeni swoim działaniem, a więc wyzbyciem się jedyne go składnika swojego majątku uniemożliwili zaspokojenie wierzyciela, czyli K. E. (1). Podobnie motywacja, z jaką działali oskarżeni, a więc działanie z chęci zysku, „niskiej pobudki”, co nie należy do istoty przypisanego oskarżonym przestępstwa, a zatem działanie na skutek motywacji zasługującej na szczególne potępienie zostało potraktowane, jako okoliczność obciążająca. Bezsprzecznie działanie oskarżonych zasługuje na skrajnie negatywne oceny moralne, co oznacza konieczność jego szczególnego napiętnowania.

Niektóre z okoliczności wzięto pod uwagę nie tylko przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu, ale również przy wymiarze kary, stosownie do treści przepisu art. 115 §2 k.k. i art. 53 §2 k.k., a mianowicie motywację oskarżonych, która zasługuje na szczególne potępienie.

W polu widzenia sądu przy wymiarze kary pozostawał także sposób zachowania się T. L. i B. L., którzy nie przejawili krytycznej autorefleksji, a wprost przeciwnie, uważali, że ich działanie było zgodne z obowiązującym prawem. Tak zwane ujemne następstwa przestępstwa również zostały wzięte pod uwagę, gdyż nie sposób zbyć milczeniem działania oskarżonych, którego skutkiem było pozbawienie wierzyciela należnego mu zaspokojenia, przy czym oskarżeni mieli na celu udaremnienie prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Oboje oskarżeni bezsprzecznie przed popełnieniem przestępstwa prowadzili nienaganny tryb życia, oskarżony T. L. nie był karany, a B. L. została skazana wyłącznie za przestępstwo skarbowe. Jakkolwiek żadne z oskarżonych nie wyraziło skruchy, czy żalu z powodu swojego czynu, a także nie starali się o naprawienie wyrządzonej szkody. Uzasadnia to przyjęcie, że zachowanie oskarżonych po popełnieniu przestępstwa nie uległo zmianie, a wręcz trwają oni w przestępnym zamiarze, na co wskazują ich wyjaśnienia.

Brak uprzedniej karalności (vide dane o karalności, k. 152 i 253) w przypadku T. L. został potraktowany, jako okoliczność łagodząca, gdyż z racji wieku oskarżonego możliwe jest przyjęcie, iż oskarżony dotychczas pozytywnie funkcjonował w społeczeństwie.

Jeżeli chodzi o B. L. (vide dane o karalności, k. 153 – 155 i 254 – 256) to w polu widzenia sądu pozostawało to, iż oskarżona została skazana za przestępstwo skarbowe z art. 77 §2 k.k.s., a więc czyn zupełnie inny rodzajowo i atakujący różne dobra.

W ocenie sądu wymierzone w ten sposób kary powinny odnieść właściwy skutek zarówno w zakresie prewencji indywidualnej, jak i ogólnej.

W zakresie prewencji indywidualnej orzeczone kary winny skłonić T. L. i B. L. do ponownej analizy ich zachowania i zapobiec powrotowi do przestępstwa oraz wzmocnić w oskarżonych poczucie odpowiedzialności za penalizowane przepisami zachowanie.

W zakresie prewencji ogólnej orzeczone kary uświadomią społeczeństwu, iż popełnienie przestępstwa z art. 300 §2 k.k. wiąże się z adekwatną, chociaż nie nadmiernie surową reakcją wymiaru sprawiedliwości.

Jeżeli chodzi o odstąpienie od orzeczenia środka karnego – obowiązku naprawienia szkody – to stosowne rozważania na tę okoliczność zostały wyżej poczynione, na etapie prawnokarnej oceny zachowania oskarżonych.

Mając na uwadze dodatnią prognozę kryminologiczną dotyczącą oskarżonych T. L. i B. L. zdecydowano się na warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 lata.

Dodatnią prognozę kryminologiczną ustalono na podstawie dotychczasowego sposobu życia oskarżonego T. L. i jego dotychczasowej niekaralności (vide dane o karalności, k. 152 i 253). Podobnie, nie sposób nie przyjąć dodatniej prognozy kryminologicznej w przypadku oskarżonej K. L., i to pomimo jej dotychczasowej karalności (vide dane o karalności, k. 153 – 155 i 254 – 255), skoro dotyczyła ona innego przestępstwa, a oskarżona pomimo wieku bezkonfliktowo funkcjonowała w społeczeństwie.

Ustalając okres próby na 2 lata sąd kierował się tym, by okres ten zapewniał skuteczne wychowawcze oddziaływanie na skazanych, a jednocześnie wymógł na nich zachowanie zgodne z normami prawa. Okres próby umożliwi także zweryfikowanie trafności postawionej w stosunku do oskarżonych dodatniej prognozy kryminologicznej.

Stosownie do treści art. 626 §1 k.p.k. w orzeczeniu kończącym postępowanie sąd określa, kto, w jakiej części i zakresie ponosi koszty procesu.

Na koszty sądowe składają się opłaty oraz wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania, w myśl art. 616 §2 pkt 1 i 2 k.p.k.

W oparciu o przepis art. 626 §1 k.p.k. w zw. z art. 627 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. w zw. z §2 ust. 1 – 3, §3 ust. 1, §14 ust. 2 pkt 1 i §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.) zasądzono od oskarżonych T. L. i B. L. na rzecz oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego K. E. (1) kwoty po 592 złote 80 groszy z tytułu zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika oraz uiszczeniem kwoty zryczałtowanej równowartości wydatków w postępowaniu, które toczyło się z oskarżenia posiłkowego subsydiarnego.

Wynagrodzenie dla pełnomocnika zostało ustalone w oparciu o przepisy §2 ust. 1 – 3, §3 ust. 1, §14 ust. 2 pkt 1 i 3 i §16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Przyjmując za podstawę powyższe przepisy sąd zasądził na rzecz oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego z tytułu zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika stawkę minimalną w postępowaniu szczególnym,

podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług i liczbę rozpraw, które się odbyły, nie dopatrując się istnienia okoliczności tego rodzaju, które uzasadniałyby zasądzenie wynagrodzenia w wysokości przekraczającej obowiązujące stawki minimalne.

W niniejszej sprawie opłata od orzeczonej kary pozbawienia wolności wynosi 120 złotych, stosownie do treści art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 z 1983 roku, poz. 223 z późn. zm., zwana dalej ustawą o opłatach w sprawach karnych).

Na wydatki w niniejszej sprawie składają się:

- na podstawie art. 618 §1 pkt 1 k.p.k. i §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 roku w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. Nr 108, poz. 1026 z późn. zm.) ryczałt za doręczenia w wysokości łącznie 40 złotych, odrębnie za postępowanie przygotowawcze i postępowanie przed sądem;
- na podstawie art. 618 §1 pkt 10 k.p.k. i §1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 roku w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. Nr 151, poz. 1468) koszty związane z uzyskaniem zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w wysokości 50 złotych;
- na podstawie art. 618 §1 pkt 9 k.p.k. należności związane z uzyskaniem opinii, co do stanu zdrowia oskarżonej B. L. i możliwości uczestniczenia przez nią w postępowaniu.

Oskarżonych T. L. i K. L. zwolniono, na podstawie art. 624 §1 k.p.k. od zapłaty kosztów sądowych, ustalając, że wydatki ponosi Skarb Państwa.

Powołany przepis art. 624 §1 k.p.k. stanowi, że sąd może zwolnić oskarżonego w całości lub w części od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, jeżeli istnieją podstawy do uznania, że uiszczenie ich byłoby dla niego zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość dochodów, jak również wtedy, gdy przemawiają za tym względy słuszności.

W realiach niniejszej sprawy mając w polu widzenia wysokość dochodów osiąganych przez oskarżonych T. L. i B. L., a także ich sytuację rodzinną i majątkową Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie doszedł do przekonania, że uiszczenie przez oskarżonych kosztów sądowych w pełnej, a nawet częściowej wysokości byłoby dla nich zbyt uciążliwe.

Orzekając o kosztach sąd nie powołał w wyroku, jako podstawy przepisu art. 632 pkt 2 k.p.k., ponieważ zwolnił oskarżonych T. L. i B. L. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych. Z przepisu art. 632 pkt 2 k.p.k. wynika, iż w przypadku wydania wyroku uniewinniającego koszty procesu ponosi Skarb Państwa (sprawy z oskarżenia publicznego) lub oskarżyciel posiłkowy subsydiarny (art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k.), jakkolwiek nie powstały żadne dodatkowe koszty w związku z postępowaniem w sprawie o czyn z pkt III subsydiarnego aktu oskarżenia. Mając to na uwadze orzekanie w tym przedmiocie osobnym rozstrzygnięciem w wyroku nie byłoby celowe.

Mając na uwadze powyższe rozważania i na podstawie powołanych powyżej przepisów Sąd Rejonowy dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.